

Asgari Ücret Artışı Ambalaj Sektörünü Nasıl Etkiler?

İsa DOĞANLI

Yılın son gününde yeni asgari ücret açıklandı. İşverene maliyeti 1.496 TL olan asgari ücret 1935 TL'ye çıkmış, bunun 110 TL'sinin devletimiz tarafından 1 yıl süre ile karşılanacağı açıklamıştır. 2016 yılı için asgari ücretle çalışanlarda maliyet artışı, kişi başına 22% seviyesindedir. 2016 sonrasında ise maliyet artışı 29%'u geçecektir. Bu durum, ambalaj sektörü özelinde şu etkileri yaratacaktır.

Ambalaj Şirketlerinin Personel Maliyeti Ne Kadar Artacak?

Personel maliyetleri genel olarak artacaktır. Şirketlerin, personel maliyeti artışı asgari ücretli çalışan sayısının toplam çalışan sayısı içindeki ağırlığına ve sendikali olup-olmamasına bağlı olarak önümüzdeki iki yıl boyunca artacaktır.

Şirket ortalama 8% civarında personel zammı planlamış ise; çalışanlarının çoğunluğu asgari ücretli olan kuruluşta, personel giderlerinin 2016/2015 farkı 2% olacaktır. Oluklu mukavva sektöründe, toplam personel maliyeti, net satışların 7-11% arasındadır. Zamlarla birlikte, personel maliyeti, cironun 9-13% olması muhtemeldir.

Eğer çalışanların, azınlığı asgari ücretli ise personel giderlerinin 8-12% aralığına tırmanması beklenmelidir. Oranların anlamı açıktır, çalışanların asgari ücretli olma durumuna göre maliyetler 1 veya 2% artacaktır. Zaten, oldukça karsız olan sektör açısından ilk sonuç; artışı fiyatlara yansıtma şeklinde olacaktır.

Kuruluşta sendika olması durumunda, artışların bir kısmı sendika talebi olarak takip eden sözleşme döneminde masada yerini alacaktır.

Şirketler Hangi Önlemleri Alacak?

Oluklu mukavva sektörü açısından, şu kadar veya bu kadar maliyet artışı kaçınılmaz görünmektedir. Sektörümüzdeki yöneticilerin, 2016'da en önemli işleri herhalde bu artışı nasıl fiyatları yansıtırlar ve bu maliyetleri nasıl düşürebiliriz olacaktır.

İlk akla gelen önlemler ise:

Tamamlama/bitirme işlerini (dikiş, dip kilit/4 nokta yapıştırma, gibi) out source ederek, varsa buralarda çalışan sayısını azaltma.

Az sayıda ambalaj sipariş eden müşterilerin siparişlerini veya emek yoğun işleri fabrika dışında ürettirmek. (Yukarıdaki iki durum levhacılar sipariş kayması demektir. Levha işleyen atölye sayısında artış olacaktır. Maalesef kayıt dışı çalışan veya Suriyeli mülteci çalıştıranlar da artacaktır.)

Şimdiye kadar asgari ücretli çalıştıran; maliyet yapısını buna göre kurarak giden şirketler, yeni bir yapı kurmak durumunda kalacaklardır. Asgari ücretle, makine operatörlüğü yapan insanların gözünde, şirket önemli ölçüde değer yitirmiş olacağından; çalışan devir hızının artması da olasıdır.

Ücret kademeleri bu artışla yok olduğundan, yeni kademeleri kurmak gerekecek ve maliyet katmerli artacaktır.

Otomasyon yatırımları (özellikle pre-feeder, palletizer, vb) artacak ve fabrika yerleşimleri önem kazanacaktır.

Kişi başına verimlilik, iş/metod etüdü ve makine duruş analizlerine çok önem arz edecektir.

Asgari Ücret Artışı Şu Sonuçları da Doğuracaktır:

Yeni kurulan ve modern teknolojiye sahip fabrikalar avantaj elde edecektir. Oluklu mukavva sektörü, yüksek teknolojiye yatırım yapmak zorunda kalacaktır. Sermaye yapısı kuvvetli kuruluşlar ile yabancı sermayeli kuruluşlar daha kolay büyümeye olacaktır. 50'den az çalışanı olan kuruluşlar, bir seçim yapmak zorunda kalacak; ya büyümeye ya da kayıt dışına kaymayı sorgulayacaktır. (Kayıt dışı ve mülteci çalıştırma, ülkemiz ekonomisinde büyümeye devam eden sorunlar olacaktır. Denetim, artık her zamankinden daha da önemlidir.) İyi satıcı/satış teşkilatının önemi daha da artacak, müşteriye maliyet artışını izah edebilenler daha

başarılı olacaktır. Müşteriler, günün sonunda ambalaja daha fazla para öder duruma gelecektir. Bazı müşterilerin, alternatif ambalaj çözümlerine yönelmesi beklenmelidir.

Keşke

Asgari ücret arttırmak yerine, asgari ücret üzerindeki vergiler kaldırılrsa idi. Şirketler açısından daha yönetilebilir bir çözüm söz konusu olur idi.

Biz konuya oluklu mukavva sektörü açısından baktık amma, gerçekte bütün ekonomimizde bir maliyet artışı söz konusudur. Tekstil/konfeksiyon gibi bazı emek yoğun sektörlerin ne kadar rekabet şansı kaldığını önümüzdeki günlerde göreceğiz.